

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:	پاسخنامه آزمون درس : فارسی ۳	نمره به عدد:
نام دبیر: سیما غلامی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۱۰/۱۱	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴
شماره صندلی:		
ردیف	بارم	
۱	الف) نفیر: فریاد و زاری به صدای بلند(۰/۲۵) ب) معجز: سرپوش / روسری(۰/۲۵)	۰/۵
۲	فرومايه(۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	تموز(۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	الف) حلیّه (۰/۲۵) ب) بهر(۰/۲۵) ج) ثنایی(۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	الف) طیلسان(۰/۲۵) ب) غربت(۰/۲۵) ج) حوزه(۰/۲۵)	۰/۷۵
۶	فایق و باسق -ضما د (۰/۵)	۰/۵
۷	ب)ببین آخر که آن پروانه خوش / چگونه می زند خود را به آتش (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	اساس(۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	عشق: مسند(۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	الف) حذف یه قرینه لفظی(۰/۲۵) ب) حذف به قرینه معنایی(۰/۲۵)	۰/۵
۱۱	پایتخت ایتالیا) بدل (۰/۲۵) / بارو (معطوف)	۰/۵
۱۲	در بیت « گر در سرت هوای وصال است حافظا / باید که خاک در گه اهل هنر شوی» الف)سرت: ت مضاف الیه(۰/۲۵) ب) ترکیب اضافی(۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	الف) بزرگ: صفت مضاف الیه(۰/۲۵) ب)تومان: ممیز(۰/۲۵)	۰/۵
۱۴	الف) غیراسنادی (۰/۲۵) ب) اسنادی (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	الف) در معنای حرف اضافه به(۰/۲۵) ب)متمم (۰/۲۵) ج) درست (۰/۲۵)	۰/۷۵

۰/۲۵	(ب) علی شریعتی (۰/۲۵)	۱۶
۰/۲۵	درست (۰/۲۵)	۱۷
۰/۵	الف) مثل درخت در شب باران : محمدرضا شفیعی کدکنی (۰/۲۵) / از پاریز تا پاریس: محمدابراهیم باستانی (۰/۲۵)	۱۸
۰/۵	ب) «می توان از عالم افسرده، دل برداشت زود/ از تنور سرد می گردد به گرمی نان جدا» (۰/۲۵) در اسلوب معادله هریک از دو مصراع استقلال معنایی دارند به گونه ای که یکی از طرفین معادل و مصداقی برای تایید مفهوم طرف دیگر است. می توان جای دو مصراع را با هم عوض کرد (دلایل درست دیگر نیز پذیرفتنی است). (۰/۲۵)	۱۹
۰/۵	پرده به دو معنی به کار رفته است: اول، نغمه و آواز؛ (۰/۲۵) دوم، حجاب و پوشش (۰/۲۵)	۲۰
۰/۵	الف): ۳: کنایه (۰/۲۵) (ب) ۱: استعاره (۰/۲۵)	۲۱
۰/۵	الف) تشبیه (۰/۲۵) (ب) حسن تعلیل (۰/۲۵)	۲۲
۰/۵	الف) کنایه از فقیربودن (۰/۲۵) (ب) تلمیح (۰/۲۵)	۲۳
۰/۲۵	ج) مهد زمین (۰/۲۵)	۲۴
۰/۲۵	الف) هر صخره ی سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد. (۰/۲۵)	۲۵
۰/۲۵	ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز (۰/۲۵)	۲۶
۰/۲۵	الف) هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی (۰/۲۵)	۲۷
۰/۵	بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران (۰/۵)	۲۸
۰/۲۵	عشق در هر جایی منزل نمی کند. (۰/۲۵)	۲۹
۰/۲۵	آسمان، تفریحگاه مردم کویر است. (۰/۲۵)	۳۰
۰/۵	هنگام طلوع آفتاب کنار قنات حسنی ـ ساکن شدیم (۰/۵)	۳۱
۰/۵	روزگاری همه مردم دنیا به (روم) ایتالیا توجه داشتند و از آن بیم داشتند. (می ترسیدند). (۰/۵)	۳۲
۰/۵	برای آن که درد و ورم دماوند تسکین یابد، مرهمی از برف روی آن گذاشته اند. (۰/۵)	۳۳
۰/۵	آن کسی را در کشورمان همانند سلیمان به فرمانروایی رساندیم، مردم امروز فهمیدند که او (محمد علی شاه) شیطان بوده است. (۰/۵)	۳۴
۰/۷۵	محرم اسرار عاشقان جز فرد عاشق و دلدار، کس دیگه ای نیست. همان طور که گوش برای شنیدن سخنان زبان و درک آن، مناسب است. (۰/۷۵)	۳۵
۰/۷۵	شاخه ها با آمدن فصل بهار پر از شکوفه شده اند و شکوفه هایشان مانند کلاه است. (۰/۷۵)	۳۶

۰/۵	شیر سپهر (خورشید) ۰/۲۵ اختر سعد: سیاره ی مشتری (۰/۲۵)	۳۷
۰/۵	برای بیان درد اشتیاق ، شنونده ای می خواهم که دوری از حق را ادراک کرده و دلش از درد و داغ فراق سوخته باشد. (۰/۵)	۳۸
۰/۵	معرفت و محبت (۰/۵)	۳۹
۰/۵	کشورهای قدرتمند به خاطر خوی کشورگشایی و جنگ طلبی خود کم کم قدرت خود را از دست داده و آرام آرام رو به تباهی و ویرانی نهاده اند (حرص و ولع کشورگشایی موجب نابودی امپراتوری ها شده است. (۰/۵)	۴۰
۰/۵	این عاشقان مدعی و غیر حقیقی در راه جستجوی حق و شناخت معشوق بی خبرند زیرا کسی که از حقیقت و اسرار الهی باخبر شد ، هیچ نشان و اثری از او باقی نمی ماند و سخنی نمی گوید. (۰/۵)	۴۱
۰/۵	خبری از من برای دوستی که آزاد است ببرد. (۰/۵)	۴۲
۰/۵	ستارگاه درخشیدند (۰/۵)	۴۳
۰/۵	الف) رشوه خواری (۰/۲۵) ب) فساد و ناهنجاری های جامعه یا اوضاع نابه سامان اجتماع (۰/۲۵)	۴۴
۲۰	بهار اندیشه تان پرتوان باد	

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فارسی ۳	نمره به عدد:
نام دبیر: سیما غلامی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۱۰/۹	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴

بارم	ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید
		الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)
۰/۵	۱	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵) الف) از <u>نفیرم</u> مرد و زن نالیده اند ب) برکش ز سر این سپید <u>معجر</u>
۰/۲۵	۲	برای واژه مشخص شده مصراع «زین بی خردان <u>سفله</u> بستان» یک برابر معنایی از بیت زیر بیابید: « ندهد هوشمند روشن رأی به فرومایه کارهای خطیر»
۰/۲۵	۳	معادل معنایی درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی؛ ماه گرما (تموز / سَموم)
۰/۷۵	۴	املای درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف) واصفان (هلیّه / حلیّه) جمالش به تحیرمنسوب ب) عشق از (بحر / بهر) این معنی فرض راه آمد. ج) تو نماینده فضلی، تو سزاوار (سنایی / ثنایی)
۰/۷۵	۵	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املایی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف) سواحل شرقی مدیترانه مثل وصله های رنگارنگ بر تیلسان آبی این نواحی دوخته شده است. ب) نشاط قربت از دل کی برد حبّ وطن بیرون / به تخت مصرم اما جای در بیت الحزن دارم ج) هشتاد سال پیش، مردی از حوضه درس مرحوم ملّا هادی به مزینان آمد.
۰/۵	۶	در گروه کلمات زیر، دو غلط املایی وجود دارد؛ آنها را پیدا کنید و شکل صحیح هر یک را بنویسید. فایق و باصق - محتسب و داروغه - سلیمان و اهرمن - اختر سعد - موسم ربیع - کافور و ظماد - خوان بی دریغ
۰/۲۵	۷	در کدام گزینه «شیوه بلاغی» دیده می شود؟ الف) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است ب) بین آخر که آن پروانه خوش چون روی پری رویان با رنگ و نگار است چگونه می زند خود را به آتش
۰/۲۵	۸	در متن زیر، واژه ای بیابید که دارای «هم آوا» باشد. بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند
۰/۲۵	۹	نقش دستوری کلمه مشخص شده را بنویسید. « محبت چون به غایت رسد آن را <u>عشق</u> خوانند. »
۰/۵	۱۰	نوع حذف را در هر یک از موارد زیر تعیین کنید. الف) هر نفسی که فرومی رود، مُمدّ حیات است و چون برمی آید مفرّج ذات ب) ای دیو سپید پای دربند / ای گنبد گیتی ای دماوند
۰/۵	۱۱	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید و مشخص کنید. رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی، دیوارهای قطور و باروهای دود خورده ی آن به زبان حال بازگو می کند.
		ادامه سوالات در صفحه دوم

۱۲	در بیت «گر در سرت هوای وصال است حافظا / باید که خاک در گه اهل هنر شوی» (الف) نقش دستوری ضمیرمتصل را بنویسید. (ب) «اهل هنر» ترکیب وصفی است یا اضافی؟	۰/۵								
۱۳	در هر یک از عبارات زیر، نوع وابسته و وابسته را مشخص کنید. (الف) چشمه ای سرد، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید. (ب) بردن سیصد تومان پول تا تهران همراه یک محصل، خطرناک است.	۰/۵								
۱۴	کاربرد معنایی فعل «نیست» در کدام مصراع اسنادی و در کدام مصراع غیراسنادی است؟ (الف) روزها گر رفت گو رو باک نیست اسنادی ☐ غیراسنادی ☐ (ب) سر من از ناله من دور نیست اسنادی ☐ غیراسنادی ☐	۰/۵								
۱۵	با توجه به عبارت «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد.» به پرسش ها پاسخ دهید. (الف) «را» در این عبارت به چه معناست؟ (ب) نقش دستوری «فرآش» چیست / (ج) در ترکیب «فرآش باد صبا» واژه «صبا» مضاف الیه مضاف الیه است. درست ☐ نادرست ☐	۰/۷۵								
قلمرو ادبی (۵ نمره)										
۱۶	. کتاب « کویر» اثر چه کسی است؟ (الف) عیسی سلمانی ☐ (ب) علی شریعتی ☐ (ج) محمد بهمن بیگی ☐ (د) مولوی ☐	۰/۲۵								
۱۷	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. کتاب « فی حقیقه العشق» اثر « شیخ شهاب الدین سهروردی» است. درست ☐ نادرست ☐	۰/۲۵								
۱۸	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است؟ یک مورد در گروه «ب» اضافی است.	۰/۵								
<table><tr><td>آثار</td><td>نویسنده یا شاعر</td></tr><tr><td>(الف) مثل درخت در شب باران</td><td>(۱) محمد ابراهیم باستانی</td></tr><tr><td>(ب) از پاریز تا پاریس</td><td>(۲) احمد عربلو</td></tr><tr><td></td><td>(۳) محمدرضا شفیعی کدکنی</td></tr></table>		آثار	نویسنده یا شاعر	(الف) مثل درخت در شب باران	(۱) محمد ابراهیم باستانی	(ب) از پاریز تا پاریس	(۲) احمد عربلو		(۳) محمدرضا شفیعی کدکنی	
آثار	نویسنده یا شاعر									
(الف) مثل درخت در شب باران	(۱) محمد ابراهیم باستانی									
(ب) از پاریز تا پاریس	(۲) احمد عربلو									
	(۳) محمدرضا شفیعی کدکنی									
۱۹	در کدام بیت « آرایه » اسلوب معادله « به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید. (الف) « تو قلب فسرده زمینی (ب) «می توان از عالم افسرده، دل برداشت زود از تنور سرد می گردد به گرمی نان جدا».	۰/۵								
۲۰	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه ادبی جناس همسان (تام) بررسی کنید. (توضیح دهید) نی، حریف هر که از یاری برید / پرده هایش پرده های ما درید	۰/۵								
۲۱	نوع آرایه به کار رفته در هر یک از ابیات و عبارات « گروه الف» را از بین آرایه های ادبی « گروه ب» انتخاب کنید. (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵								
<table><tr><td>الف</td><td>ب</td></tr><tr><td>(الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (ب) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم افکند</td><td>(۱) استعاره (۲) تلمیح (۳) کنایه</td></tr></table>		الف	ب	(الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (ب) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم افکند	(۱) استعاره (۲) تلمیح (۳) کنایه					
الف	ب									
(الف) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است (ب) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم افکند	(۱) استعاره (۲) تلمیح (۳) کنایه									
۲۲	در عبارات زیر، نام آرایه هریک از قسمت های مشخص شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید ؟ (الف) <u>آتش عشق</u> ، او را چنان گرداند که همه جهان آتش بیند. (تشبیه – استعاره) (ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبند.(اسلوب معادله – حسن تعلیل)	۰/۵								
ادامه سوالات در صفحه سوم										

۰/۵	۲۳	با توجه به بیت « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت » (الف) « تهی بودن جیب » کنایه از چیست؟ (ب) در مصراع دوم چه آرایهٔ بارزی به کار رفته است؟
۰/۲۵	۲۴	کدام یک از ترکیب های زیر « اضافهٔ تشبیهی » است؟ (الف) دل زمانه ☐ (ب) جور گردون ☐ (ج) مهد زمین ☐ (د) جیب مراقبت ☐
۰/۲۵	۲۵	در کدام گزینه ی زیر آرایهٔ تشخیص آمده است؟ (الف) هر صخره ی سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد. ☐ (ب) در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب ☐
۰/۲۵	۲۶	مصراع اول بیت « کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران » کدام است؟ (الف) پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند ☐ (ب) ای جویبار جاری ازین سایه برگ مگریز ☐
۰/۲۵	۲۷	مصراع دوم بیت « در مکتب حقایق پیش ادیب عشق » کدام است؟ (الف) هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی (ب) ای بی خبر، بکوش که صاحب خبر شوی
۰/۵	۲۸	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. (الف) گفتمی « به روزگاران مهری نشسته » گفتم:
قلمرو فکری (۸ نمره)		
ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.		
۰/۲۵	۲۹	عشق به همه جایی ماوا نکند.
۰/۲۵	۳۰	آسمان، تفرجگاه مردم کویر است.
۰/۵	۳۱	هنگام چریغ آفتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق می کردیم.
۰/۵	۳۲	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.
۰/۵	۳۳	تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضماد کردند
۰/۵	۳۴	آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است
۰/۷۵	۳۵	محرم این هوش جر بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست
۰/۷۵	۳۶	اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاد.
به سوالات درک مطلب پاسخ دهید.		
۰/۵	۳۷	منظور از « شیر سپهر » و « اختر سعد » در بیت زیر چیست؟ با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند
۰/۵	۳۸	شاعر در بیت « سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق » چه کسی را شایستهٔ شنیدن شرح درد خود می داند؟
		ادامهٔ سوالات در صفحهٔ چهارم

۰/۵	۳۹	با توجه به متن زیر دو پایه رسیدن به عشق را بنویسید. محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. به عالم عشق که بالای همه است نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردبان نسازد.
۰/۵	۴۰	با توجه به جمله زیر، چه عاملی امپراتوری های بزرگ را از بین برده است؟ «امپراتوری های بزرگ هم، مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می میرند.
۰/۵	۴۱	در بیت زیر، عاشق واقعی چگونه معرفی شده است؟ ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
۰/۵	۴۲	در بیت «همت از باد سحر می طلبم گر ببرد/ خبر از من به <u>رفیقی که به طرف چمن است</u> » مقصود از قسمت مشخص شده چیست؟
۰/۵	۴۳	در عبارت زیر منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید؟ «آن شب نیز ماه با تلالؤ پرشکوهش از راه رسید و <u>گل های الماس شکفتند</u> .
۰/۵	۴۴	هریک از مصراع های زیر، به کدام پدیده اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟ الف) گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان» ب) گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»
۲۰		سربلندی شما آرزوی ماست.